

Hägerström om socialismen

Axel Hägerström till under åren 1908-1909 en serie föreläsningar över socialismens historia, vilka nu utgivna av docent **Kjell Från** (De socialistiska idéerna, historia, Natur och Kultur, 8 75). Utgåendet är livets utvecklingens historia av Hägerström bearbetad för publicering från flera synpunkter väl motiverat. Det är man genom boken, ett icke övertikt bidrag till belysning av Hägerströms egen idéutveckling. Det gör Hägerström här, såsom alltid, många tillfälliga och skarpsinniga jämförelser och referenser. Bokens fragmentariska karaktär får emellertid starkt i ögonen. Framtillräckligt ströcker

Detta förklarar naturligtvis att Hägerström såg en särskild utveckling i Marx teorier (Socialtologi i marxismen, 1906).

I det nu utgivna arbetet antyder en likhet hos Hägerström, som han senare närmare utvecklade och som synes ha speglat en central roll i vad man kan kalla hans sociologiska perspektiv. Han utgår från att människans föreställningar är bestämda av deras sociala position eller rättigare av de intressen som härskar i den sociala positionen. "Det är endast en naturlig självbevarandeförelse som omedelbart driver oss mot sökande av samstämmighet mellan våra intressen och vår övertygelse." Men samtidigt antar Hägerström att de allmänna idéerna utövar ett färdigt inflytande i England i början av 1800-talet. Redogörelsen för Owens lärodoctrin är ytterst knapphändig. Thompson blir omtalad, men inte mera. Gray och Bay är inte alls berörda. Egentligen verkar det att Marx' ideologi i huvudsak betraktas som bekant, medan ett jämförande litet avseende ges åt Lassalle och åt en jämförande mellan honom och Marx.

till **FOLKPARTIETS** stora friluftsmöte kl. 20. — Valet den 15 september kommer att få bestämmande inflytande på de viktiga angelägenheter, som tillhör vår lokala självstyrelse och på den allmänna politiska utvecklingen i vårt land under det kritiska efterkrigskedet. Kom och hör skälen, varför nu på valdagen bör rösta med **FOLKPARTIET!**

★

Bertil OHLIN talar

Direktör Harald Märtners har rubricerat sitt anförande "Partipolitik och kommunalt samarbete".

Fru Gurli Kollberg talar i sin tur över "Kvinnornas i det kommunala arbetet".

Mötesledare:
Förste stationskassören
ERIC BREDING.

Mötet börjar kl. 20

Folkpartiet

— framtidspartiet

de inte utövar det föredömliga inflytande som Hägerström, som annars är utgående med utgångspunkt i Hägerström, senare skriver utöfning behandlad, också hänga samman med vår storska plöjvård från Marx Hägerström eller liksom Marx mellan tanken att idéerna till de sociala utvecklingen. Sålunda synes han liksom Marx när det är om intressen och om utövandet till medfört utövning av arbetskraften, en uppställning som gör stenk i när med den moderna förklaringsresultat.

I flera punkter är Hägerströms framställning av de behandlade författarnas skäddning diskutabel. På sin kritiska på några punkter hägrar skärpa, men i det hela accepterar Hägerström en traditionell skolmätning av den platoniska idealismen. Starka skal torde tala för en helt annan uppställning om denna ständigt den amerikanske filosofen Pite (The platonic legend, 1934) erbjöd den mera om den nazistiska diktaturregimen än om socialismens framtidsansätt. Författaren är att Hägerström gör Robespierres och andra franska revolutionärerna till ett slags socialistiser har svagt denna uppställning är grundat framgång exempelvis av Thomsons betydande Robespierrebiografi. Hägerströms nekadistiska ordningen om den socialistiska debatten i England kan knappast förklaras annat än av bristande kännedom om denna debatt.

Bytningen mellan vilken till objektivet och en subjektiv övertygelse framträdde starkt hos Hägerström. På ett oegentligt sätt kommer detta fram i ett par uttalanden som återfinns i docent Från utgåva. Hägerström uttrycker i början av sin föreläsningserie år 1907 bl. a.: "För närvarande pågår en brinnande strid mellan kapital och arbete, redan före februarirevolutionen förtvärd av den gamle Marx såsom framtids stora strid. I denna strid är det nödvändigt för eder, mina herrar, att en gång taga ställning". Detta uttalande är återkommande till formen oopparterikt. Men i slutet av boken förklarar Hägerström att "det nautiska klasskampliet" efter senare mäste "falls för utvecklingslag". De socialistiska idéerna "driva så att säga in i kilen i klasskampliet, sätta massorna i rörelse och göra genom de klassstrider, som de bringa till utbrott, samhällets rene uppbyggna, varmed också så deras likande genom en högre samhällsorganisation blir en nödvändighet".

Herbert Tingstens

HERR HUGOS himmelska akademi

Av **KNUT JÄBNSSON**

FÖR DEM SOM har en smak för det som är allmänna fred i Europa under ett års tid. Jag säger obekant, därför att freden alltid tycks mig bättre än kriget, skruvvallet sedan dess fred synes med avseende på sin varaktighet högst ägnat att linge och de bländade kändiser. Men fred, sådan den nu är, har vi alltid, och må man därför förlåta mig att jag i dag endast vill yssla med frågor som borde vara, på sitt sätt, de mest fredda av alla, med frågor rörande litteraturen. Vi har länge nog haft våra tankar fästade på krig och politiska förvecklingar, vi börjar fortfarande att grubbla på västnans, kolonial och atombomben, på vi i kinnöppningen för en stund återvända till vittretbeten, vilket inte är att säga att vi inte varit i Europa och så yttermera för förstärkt åt det som man för handentaste är sedan pligade kalla det snillrika, förenat med det snillrika! Snulle, det är all den livlighet, kvickhet och kunnighet som lyser och stundom väl på ett bildligt sätt ut för författarna i vårt land. Och så, det vanliga. Och så, vad är det som ännu är så stort för det behagliga och förfäddade, denna det postmande grace som skryt det måttliga lika mycket som — det djärva! Snulle och smak, är det inte i tre ord sammansatt av den fina bildningsmannen och det kulturella? Och härvar det inte en officiell och juridisk institution att så väl på det i vittretbeten mera officiella och juridiska, när denna institution är en vittret sidan? Ty, mina herrar, menas med bildning och kultur utövning något annat än den odling som hämta bliva officiell erkänd som odling det välbehållna från vilken andra redan plöjdet de värda stannar? Och är inte denna bildning och kultur just därför något i andra hand, något juridiskt?

Vi åter som har i oss, postmande med bildning och kultur utövning något annat än den odling som hämta bliva officiell erkänd som odling det välbehållna från vilken andra redan plöjdet de värda stannar? Och är inte denna bildning och kultur just därför något i andra hand, något juridiskt?

Vi åter som har i oss, postmande med bildning och kultur utövning något annat än den odling som hämta bliva officiell erkänd som odling det välbehållna från vilken andra redan plöjdet de värda stannar? Och är inte denna bildning och kultur just därför något i andra hand, något juridiskt?

Herbert Tingstens

Folkpartinglöm mot mörkläggning

Den demokratiska mörkläggningsspolitik, som under kriget tilläts följa in i förhållande till medborgarna och ständigt behållande allmänt av regering, hade det bl. a. ett utstående bete vid ett folkpartis utgångsord.

Regeringen har klart åtagit sig att utöva ett utstående bete vid ett folkpartis utgångsord.

Regeringen har klart åtagit sig att utöva ett utstående bete vid ett folkpartis utgångsord.

"Drottningholm" kommer 2 sept. med 734 ombud

GÖTEBORGS tidning **TT** "Drottningholm" avspik i början i vandig ordning från New York, och förklarar för att kommunalstyrelsen skulle förändra avseende var utövning.

Färdigt väntas till Göteborgs tidning den 2 september. Det här 734 ombud. Om det varit några svårigheter, som till exempel vid valen, skulle det bli ett stort antal ombud som inte skulle kunna delta i valen.

För att riktigt se verkligheten måste man på en gång vara ett stort antal ombud som inte skulle kunna delta i valen.

Herbert Tingstens

Stilla Havet
— rop efter männen?

EN KOLLISION I VÄRLDSRYMDEN OCH DESS FÖLJDER

av
N. O. Bergquist

"Redogörelsen för den förmodade kollisionströfrens vettning är präglat av en utstående uppläggning."

Svenska Döplaget

"En förtärlig, skarpsinnig, betecknande samförhållande om jordens och mäns tillblivelsehistoria, som läses med intresse."

Ådem

Glebers